

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

ELKEM AS BREMANGER
Gunnar Scheldrups veg 1
6723 Svelgen

Oslo, 10. september 2013

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/259
Saksbehandler:
Inger Marie Haaland

Revisjonsrapport: Revisjon ved Elkem Bremanger

Kontrollnummer: 2013.005.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Leo Cirotzki

Fra Miljødirektoratet:
Inger Marie Haaland

Andre deltagere fra virksomheten:
Evy Dombestein

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Tone Line Fossnes

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Elkem Bremanger (Elkem Bremanger) under sluttmøtet den 30. august 2013. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 29. - 30. august 2013. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og ga ingen anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

Det skjer periodiske og synlige diffuse utslipp i ovnshallene som går ut over tak eller fra pipene
Måleprogrammet er ufullstendig
Oppfølging og registrering av avvik er mangelfull

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Elkem Bremanger må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. november 2013 med en handlingsplan om bedriftens oppfølging og retting av avvikene i denne rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift.

10. september 2013	Inger Marie Haaland	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane ved miljøvernavdelingen

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ELKEM AS BREMANGER	
Organisasjonsnr.: 973095331	Eies av: 911382008
Bransjenr. (NACE-kode): 20.130 - Produksjon av andre uorganiske kjemikalier	

Kontrollert enhet

Navn: Elkem Bremanger	Anleggsnr.: 1438.0002.01
Kommune: Bremanger	Fylke: Sogn og Fjordane
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	Gebysats: 1
Tillatelse gitt: 16. april 2013	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- utslippskontroll
- energistyring
- tillatelse

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Elkem Bremanger plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Elkem Bremanger innen 1. november 2013 sende en skriftlig redegjørelse med en handlingsplan om bedriftens oppfølging og retting av avvikene i denne rapporten.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Inger Marie Haaland.

4. Gebyr for revisjonen

Elkem Bremanger er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 21. mars 2013). Dette betyr at dere skal betale kr. 81 100,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 2. september 2013. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Det skjer periodiske og synlige diffuse utslipp i ovnshallene som går ut over tak eller fra pipene.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomheter etter forurensningsloven for Elkem Bremanger, punkt 4.1

Kommentarer:

Diffuse utslipp fra produksjonsprosessen og utearealer skal i henhold til tillatelsen begrenses mest mulig.

Det ble under revisjonen observert lekkasje av røyk over taket fra ovn 2 og fra skorsteinene til ovn 2 og 4 (29. august 2013, ca. kl 14:45) jf. samme observasjon gitt i avvik 4 fra vår revisjon 2012.007.R.KLIF 25-28. september 2012.

Liknende lekkasjer er avviksregistrert for 2013 med henvisning til skorsteinsspjeld (registreringsnr. 14815, 15736, 15830, 16090, 17202, 17215, 17718, 18253, 18499, 18514, 18516, 18732, 18862 og 18918). Det ble i tillegg opplyst om at disse lekkasjene ikke alltid registreres.

Utslippene fra disse skorsteinene skyldes utette spjeld og virksomheten opplyser at de vurderer å skifte spjeld i skorsteinene til ovn 2 og 4.

Diffuse utslipp av støv beregnes kun ut fra visuelle observasjoner. Det ble under revisjonen observert flere hull fra kontroller (trykk, temperatur og flow) i røykgassrør til renseanlegg i Kupa som ikke var tettet. Det ble også observert diffuse utslipp av støv fra råstoffsilo for Silgrain og fra åpen luke i avtrekkskanal ved bilbeltet.

Avvik 2

Måleprogrammet er ufullstendig

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Elkem Bremanger, punkt 11.2 "Måleprogram" og punkt 11.3 "kvalitetssikring av målingene" og punkt 4 "utslipp til luft"

Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 andre ledd punkt 7.

Kommentarer:

Virksomheten har et måleprogram med måleplan med oversikt over komponenter som skal måles og rapporteres til Miljødirektoratet. Måleplanen og måleprogrammet har enkelte mangler for å kunne gi en oversikt over det totale utslippsbildet og målingene som gjøres ved virksomheten.

- Det er uklart hvilke målinger i måleplanen som inngår i de spesifikke regulerte krav til utslippsmåling i tillatelsen.
- Det er også uklart hvordan utslippsmålingene beregnes med tanke på krav om midlingstid i tillatelsen. Det henvises ikke til prosedyre for måling eller beregninger.

- Plassering av målepunkter knyttet til anleggene, beskrives ikke i måleprogrammet eller måleplanen eller i referanser til underliggende dokumenter.

Det ble opplyst under revisjonen at virksomheten ikke deltar i ringtester eller benytter tredjepartskontroll for utslippsmålingene til vann. I henhold til punkt 11.3 "kvalitetssikring av målingene" i tillatelsen skal virksomheten delta i ringtester for de parametre som er regulert i tillatelsen og der virksomheten selv utfører målingene.

Virksomheten kunne ikke dokumentere at ekstern prøvetaker for luftmålinger var akkreditert.

Virksomheten gjør ikke målinger av støv etter utstøpingsbelte 2-4. Dette inngår heller ikke i måleprogrammet.

I rapporten "drift på mindre filtre- november 2012" der det var utført målinger til luft av ekstern konsulent, er det også nevnt følgende feil på utstyr:

- piggvalseknuseren: det er fortsatt mye støv i dette knuseriet. Tiltak bør vurderes.
- bilbelte: Feil med bremsen, huller i slanger på avtrekkskanaler
- superseed: Reduksjon på 20-25 % av volumet. Det bør settes inn forutskiller for å hindre slitasje på filterposene.
- silgrain: kjedetrekk for spjeld må utbedres

Virksomheten kan ikke vise at dette er rapportert inn som avvik eller arbeidsordre.

Det er ikke beskrevet i rapporten hvilke driftsforhold eller hvor i anleggene målingene ble utført.

Jamfør avvik 8 som ble gitt i revisjonsrapport 2012.007.R.KLIF 25-28. september 2012.

Avvik 3

Oppfølging og registrering av avvik er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 andre ledd punkt 7.

Kommentarer:

Det er registrert tre uhellsutslipp til sjø i 2013 i avvikssystemet, men der det ikke er dokumentert en oppfølging med tiltak.

Virksomheten har rutine for verifisering av målinger på kjørerom vs. målinger ute i anlegget at filtrene i Kupa skal manuelt kontrolleres hver måned. Det er ikke loggført kontroll av filter til ovn 4 og 5 siden hhv. februar og mai 2013. Dette er ikke registrert som avvik.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Energistyring:

Virksomheten er i gang med kartlegging av energiforbruk på de ulike avdelinger. Virksomheten vil opprette et system for energistyring i sin internkontroll etter ISO 50001 standard slik at de har mulighet for å sertifisere seg på et senere tidspunkt. Kartleggingen er planlagt ferdig i uke 37 i 2013, mens styringssystemet er planlagt etablert innen 2014. (Kravet i tillatelsen trer i kraft juni 2014.) Virksomheten har en ansatt med ansvar for etablering av energistyringssystemet og som sammen med ansatte i de ulike avdelingene vil kartlegge energiforbruk og vurdere muligheter for energireducerende tiltak. Energieffektivisering og vurdering av tiltak skal inn som fast tema i avdelingenes KP-grupper (forbedringsgrupper) som består av driftsingeniører, områdeansvarlig vedlikehold og produksjonssjef. Elkem har på konsernnivå en egen energileder som følger opp Elkem Bremanger og andre Elkem anlegg med blant annet rådgiving, tiltak og revisjoner.

Noen energieffektiviserende mål for Elkem Bremanger:

- 10 % reduksjon på bruk av hjelpestrøm
- Frekvensstyring (turtallsregulering) på vifte for røykgassanlegget for ovn 5. Prosjektet er i gang etter støtte til forprosjekt fra Enova.
- Prosjekt på å benytte spillvarme til oppvarming av planlagt landbasert oppdrettsanlegg.
- Nytt kjølevannssystem snart ferdigstilt slik at det nå kun er nødvann som tas ut ved kraftverket (oversiden).

Virksomheten har endret litt på utstøpingen av FeSi med tynnere/ mindre støpeformer slik at knusingen krevde mindre energi og gir mindre støv.

Virksomheten har mottatt eksternrapport på suspendert stoff og beregner nå på kjemisk sammensetning.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 29. august 2013: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 29. august 2013 til 30. august 2013.
 - personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder:
 - Ovnshaller (Ovn 2,4 og 5)
 - Renseanlegg, Kupa
 - Knuseriene
 - Laboratoriet
- Avsluttende møte 30. august 2013: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Forventninger til virksomheters utslippskontroll (TA-2603)

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Elkem Bremanger, 29. - 30. august 2013

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-sjef	X	X	X
Ytre miljø og kvalitetskoordinator	X	X	
Laboratorieleder	X	X	X
Verksjef støperi	X	X	
Energiledelse Elkem (konsern)	X	X	
Plassjef Elkem Bremanger	X		
Prosjektingeniør- innføring av energiledelse	X	X	
Prosessingeniør Silgrain		X	
Drift- vedlikeholdsleder- renseanlegg		X	X
Verksjef FDY			X

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Inger Marie Haaland, revisjonsleder

Tone Line Fossnes, revisor

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Elkem Bremanger, 29. - 30. august 2013

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Måleplan, Elkem Bremanger
- Drift på mindre filtre- November 2012, rapport av 11. januar 2013 (utslipp til luft)
- Handlingsplan energiledelse, august 2013
- Utslippskartlegging og utslippskontroll (dok. Id. 10123- versjon 2, 30.04.2013)
- Miljøregistreringsperm (kart over utslippspunkt og beskrivelse av utslipp)
- Utskrift av registrerte ytre miljø-avvik for 2013 (frem til og med 20.august 2013)
- Miljøaspekt Elkem Bremanger 2012
- Rapport fra forrige revisjon 2012.007.R.KLIF